

30/8/15

(i) Printed Pages : 4 Roll No.

(ii) Questions : 5 Sub. Code :

8	2	3	6
---	---	---	---

Exam. Code :

1	1	0	2
---	---	---	---

B.Ed. 2nd Semester
1045

EDUCATION OF CHILDREN WITH SPECIAL NEEDS

(Same for USOL Candidates of 4th Semester) (In all Mediums)

Paper-V Part-B Opt. (v)

Time Allowed : Two Hours] [Maximum Marks : 32

- Note :- (1) Attempt two questions, selecting one question each from Part A and Part B. Each question carries 8 marks.
(2) Part C is compulsory. Each question carries 4 marks. Answer to each part should not exceed 75 words.

PART-A

- I. What do you understand by the term Exceptional Children ? How many types of Exceptional Children are there ? 2,6
- II. Explain the terms 'Gifted and Backwardness'. Describe the problems and treatment of backward children. 2,3,3

PART-B

- III. Bring out the differences between a slow learner and a normal learner. Suggest some remedial measures for slow learners in the classroom situation. 3,5

- IV. Discuss various speech handicaps in children and their implication on behavioral development. 4,4

PART-C

- V. Short answer type questions :
- (a) Needs of Gifted Children. 4
- (b) Inclusive Education. 4
- (c) Education for orthopedically Handicapped Children. 4
- (d) Causes of Mentally Retarded Children. 4

(हिन्दी माध्यम)

- Note :- (1) Attempt two questions, selecting one question each from Part A and Part B. Each question carries 8 marks.
- (2) Part C is compulsory. Each question carries 4 marks. Answer to each part should not exceed 75 words.

भाग-क

- I. आपका 'असाधारण बच्चे' पद से क्या अभिप्राय है ? असाधारण बच्चों की कितनी किस्में हैं ? 2,6
- II. 'प्रतिभाशाली और पिछड़ापन' पद की व्याख्या करो। पिछड़े बच्चों की समस्याओं और इनके समाधान का वर्णन करो। 2,3,3

भाग-ख

- III. ढीले शिक्षार्थी और साधारण शिक्षार्थी में क्या अंतर है ? क्लासरूम स्थिति में ढीले शिक्षार्थियों के लिए कुछ उपचारी उपायों का सुझाव दो। 3,5

- IV. बच्चों में भाषा की अक्षमताओं और उनके व्यवहार के विकास पर इनकी उलझनों पर चर्चा करो। 4,4

भाग-ग

- V. संक्षिप्त उत्तर दो :
- (क) प्रतिभाशाली बच्चों की जरूरतें। 4
- (ख) समावेशित शिक्षा। 4
- (ग) विकलांग बच्चों के लिए शिक्षा। 4
- (घ) मानसिक रूप में मंद बच्चों के कारण। 4

(पंजाबी अनुवाद)

- Note :- (1) Attempt two questions, selecting one question each from Part A and Part B. Each question carries 8 marks.
- (2) Part C is compulsory. Each question carries 4 marks. Answer to each part should not exceed 75 words.

भाग-घ

- I. ਤੁਸੀਂ 'ਅਸਾਧਾਰਨ ਬੱਚੇ' ਪਦ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ? ਅਸਾਧਾਰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ ? 2,6

- II. 'ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਪਿਛਤਾਪਣ' ਪਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਪਿਛਤਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਧਾਨ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 2,3,3

ਭਾਗ-ਅ

- III. ਵਿੱਲੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਨ ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ? ਕਲਾਸਰੂਮ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿੱਲੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਕੁਝ ਉਪਚਾਰੀ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿਉ। 3,5
- IV. ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਅਸਮਰਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਉੱਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਲਝਣਾਂ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 4,4

ਭਾਗ-੯

- V. ਸੰਖਿਪਤ ਉੱਤਰ ਦਿਉ :
(ੳ) ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ	4
(ਅ) ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਸਿਖਿਆ	4
(ੲ) ਅਪਾਹਜ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਿਖਿਆ	4
(ਸ) ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਮੈਂਦ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ।	4